

[Dahlgaard.]
brugs Opkomst, Fremvækst og Trivsel, er kommet tilbage mangedoblet til det danske Samfund og i Virkeligheden ogsaa til Statskassen.

Derfor tillader jeg mig at sige, at Retsstatspartiets Tankegang — at Staten ikke har Ret til at støtte de enkelte Sider af Samfundslivet — er en Tankegang, som ender i Anarkisme; det er en anarkisk Tankegang, hvorimod den Opfattelse, vi fra vor Side bygger paa, er en Opfattelse, der bygger paa Ideen om gensidig Hjælp som en af de Faktorer i Samfundslivet, der gør de Mennesker, der bor i et Land, ikke blot til en Samling Individuer, men til et Folkesamfund, hvor de enkelte foruden deres individuelle Stræben og Maal tillige i Fællesskab med andre har fælles Maal og Opgaver og fælles Interesser, som, hvis Opgaverne løses paa rette Maade, i Virkeligheden giver Mulighed for øget Fremgang for det hele Samfund.

Bortset fra disse rent principielle Betragtninger kommer hertil, at naar man ser paa de Ændringsforslag, der er stillet, er det ikke blot dette, man forundrer sig over, at Retsstatspartiet altid først og fremmest slaar ned med deres Spareforslag paa de mest produktive Udgifter, men man forundrer sig ogsaa altid over, hvorledes de Forslag, de ærede Medlemmer stiller, i deres Karakter viser, hvor fjernt Forslagsstillerne staar fra det praktiske Liv.

Jeg skal blot nævne et enkelt Eksempel. Man foreslaar, at Husmandsbevillingerne fuldstændig stryges, skønt det er kendt for enhver, hvorledes der til disse Bevillinger svarer overordentlig store Bidrag fra det paagældende Erhverv selv, saaledes at i Virkeligheden Husmandsorganisationerne betaler betydeligt over Halvdelen af de Udgifter, der her er Tale om. Derimod ser man, at de to ærede Medlemmer paa en anden Bevilling, med Hensyn til Hedebruget, foreslaar ikke at stryge Bevillingen, men kun at nedsætte den med knapt 40 pCt., skønt Forholdet netop her er dette, at den paagældende Bevilling ydes af Staten uden noget som helst Tilskud fra de paagældende Kredse selv. Det er kun et enkelt Eksempel, som kan suppleres ved en Gennemgang af de andre Budgetter, man stryger fuldkommen Bevillinger, hvor de paagældende selv yder noget til Gengæld, men opretholder rene Statsbevillinger. Jeg tillader mig at foreslaa, at man forkaster samtlige de ærede Medlemmers Ændringsforslag paa Landbrugsministeriets Budget.

Jeg har i Finansudvalget begæret Sam-

raad med den højtærede Landbrugsminister angaaende Reglerne for Adgang til Veterinærstudiet. Man vil have iagttaget, at efterhaanden sker der, direkte eller indirekte, en Begrænsning af Tilgangen til vore Læreanstalter, ikke blot saaledes, at man begrænser Tilgangen gennem de Krav, der stilles med Hensyn til Foruddannelsen, men en ligefrem Begrænsning ved forskellige Læreanstalter med Hensyn til det Antal, der kan optages paa Læreanstalterne — det gælder Polyteknisk Læreanstalt, det gælder Tandlægeskolen, og det gælder Farmaceutisk Læreanstalt og nu ogsaa Veterinærskolen, saaledes at man i Virkeligheden maa erkende, at der paa de nævnte Omraader ikke mere er fri Næring her i Landet. Der er af Staten fastsat en Begrænsning af Adgangen til Erhverv indenfor de paagældende Omraader.

Naar jeg har ønsket at fremdrage Veterinærskolens Forhold i denne Forbindelse, er det, fordi det ikke kan andet end falde stærkt i Øjnene, at i de samme Aar, hvor der af Rigsdagen er bevilget kolossale Beløb til Veterinærskolens Udvidelse og Forbedring, er der foregaaet en Udvikling fra den tidligere Tilstand, hvor enhver med Præliminæreksamen havde Adgang til Veterinærskolens Undervisning, til den nuværende Tilstand, hvor der hvert Aar afvises mange, der søger Optagelse paa Skolen, baade med Præliminæreksamen og med Studentereksamen. Samtidig med at Landet er blevet større og Befolkningstallet er vokset, samtidig med at Besætningernes Antal er tiltaget, er der sket dette, at medens der før Krigen dimitteredes 40 Kandidater om Aaret fra Veterinærskolen, er vi nu nede paa 25, samtidig med at man vel nok kan sige, at Dyrslægevirksomheden for Øjeblikket ikke indeholder de daarligste Erhvervsmuligheder her i Landet.

Det er en kendt Sag, at der fra Veterinærskolens Side har været stærke Bestræbelser fremme for at begrænse Tilgangen, ogsaa ad den Vej, at man fremtidig vilde forlange Studentereksamen som Betingelse for Adgang. Jeg vil tillade mig meget at advare derimod. Det vilde utvivlsomt hindre mange, der først i en senere Alder gaar over til Veterinærstudiet fra det praktiske Liv, i at faa Adgang til Studiet; og ofte er det utvivlsomt ikke de ringeste, der, saaledes som de, kommer med praktiske Erfaringer i Landbrugets Forhold.

Men ved Siden af at advare derimod vil jeg gerne bede den højtærede Landbrugsminister udtale sig om, om han ikke mener at kunne stille i Udsigt, at Antallet